

ประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

**The Effectiveness of the Administration in accordance with Good
Governance Principles of Sub – District Administrative
Organizations in Mueang District, Krabi Province**

นพพร นาคแสง (Nopporn Naksang)* ปภาวดี มนตรีวัต (Papavadee Montriwat)**

จิระ ประทีป (Chira Prateep) ***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา(1) ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับประสิทธิผลในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ (2) ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่(3)เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่จำแนกตามพื้นที่ (4) ปัจจัยการปฏิบัติราชการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่และ(5) ปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

การศึกษาค้นคว้านี้เป็นการศึกษาประชากรทั้งหมด ซึ่งได้แก่ พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้างตามภารกิจ ที่ปฏิบัติงานอยู่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ 8 องค์การ จำนวน 356 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าแปรปรวนทางเดียว ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า (1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (3) อบต.ที่มีพื้นที่ต่างกันมีประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลต่างกัน (4) ปัจจัยการปฏิบัติราชการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมี 5 ปัจจัย ได้แก่ หลักความรับผิดชอบ หลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วมและหลักความโปร่งใส โดยปัจจัยทั้ง 5 รวมกันพยากรณ์ความมีประสิทธิภาพได้ร้อยละ 82.40 และ (5) ปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มี 3 ประการ ได้แก่ ทรัพยากรที่นำมาใช้ไม่เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม บุคลากรในหน่วยงานขาดความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมาย บุคลากรมีความรับผิดชอบและความทุ่มเทต่อหน้าที่งานไม่เพียงพอ ข้อเสนอแนะเพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มี 3 ประการ ได้แก่ ควรปลูกฝังและรณรงค์ให้เจ้าหน้าที่ตระหนักถึงงานที่ได้รับมอบหมาย ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ เอาใจใส่ต่องาน และแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชนอย่างจริงจัง

คำสำคัญ ประสิทธิผลการบริหารงาน หลักธรรมาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกระบี่

*นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช orchid_n@hotmail.com

**รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ แขนงวิชบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
papavadee@hotmail.com

***รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ แขนงวิชบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

Chiraprateep@yahoo.com

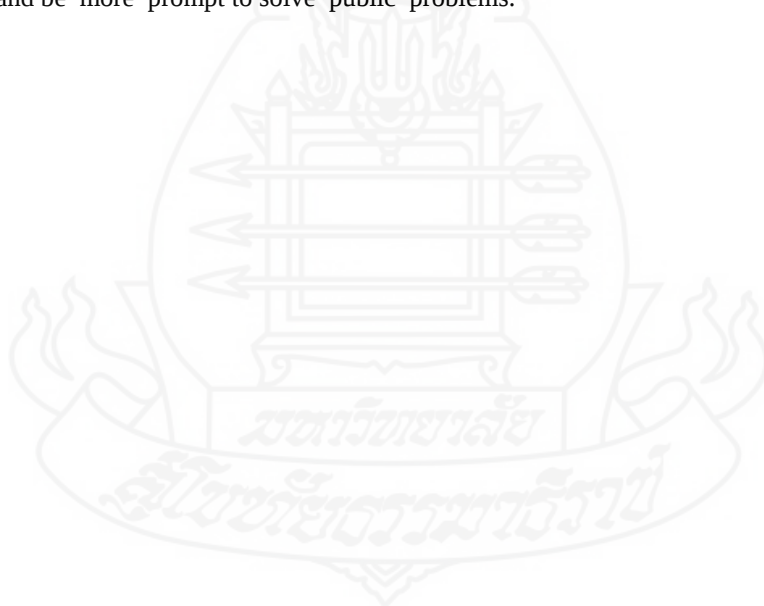
การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

Abstract

The objectives of this research were to (1) study the opinions of those personnel on the effectiveness of the units' operation in accordance with good governance principles (2) study the opinions of personnel of Sub-district Administrative Organizations (SAOs) in Mueang District, Krabi Province, on the units' operation in accordance with good governance principles (3) compare the opinions of personnel on the effectiveness of the units' operation in accordance with good governance principles classified by areas (4) study factors affecting the effectiveness of the units' operation in accordance with good governance principles and (5) study problems and recommendations to improve the effectiveness of the units' operation in accordance with good governance principles.

This was a study of whole population consisted of 356 government employees, regular employees, and temporary employees working at 8 SAOs in Mueang District, Krabi Province. Instrument used was questionnaire. Statistical tools employed were frequency, mean, percentage, standard deviation, one-way ANOVA, correlation co-efficient and multiple regression analysis.

Research results revealed that (1) their opinions on the effectiveness of the units' operation in accordance with good governance principles was at high level (2) the opinions of personnel of Sub-district Administrative Organizations (SAOs) in Mueang District, Krabi Province, on the units' operation in accordance with good governance principles, was at high level (3) The 8 different SAOs showed the highest score for perceived effectiveness (4) factor most affected the effectiveness was value for money, next were responsibility, rule of law, participation, and transparency; all 5 variables could predict the effectiveness at 82.40 percent (5) major problems were: the use of resource was not for the utmost benefit of the majority, lack of knowledge and understanding of personnel on relevant laws, together with their insufficient responsibilities and dedication on duties Major recommendations were: the management should instill and conduct the campaign to encourage all personnel to realize the importance of their assignments, so consequently they would perform with all their best, and be more prompt to solve public problems.

Keywords: Administration Effectiveness, Good Governance Principles, Sub –District Administrative Organization, Krabi Province

*นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช orchid_n@hotmail.com

**รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ แขนงวิชบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
papavadee@hotmail.com

***รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ แขนงวิชบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

Chiraprateep@yahoo.com

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

บทนำ

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งของไทยมีวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเพื่อกระจายอำนาจการปกครอง ให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสเรียนรู้การแก้ไขปัญหาและการตอบสนองความต้องการของตนเองโดยการเข้าไปมีบทบาทหรือมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองหรือที่เรียกกันว่า การปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย ซึ่งตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 43 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคล คือให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอิสระในการบริหารจัดการ โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ให้ทำทั้งด้านสาธารณูปโภค ด้านคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านส่งเสริมอาชีพ ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านสวัสดิการสังคม นอกจากอำนาจหน้าที่ดังกล่าวข้างต้นแล้ว พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ยังกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ที่อาจทำอีกหลายด้านคือ ด้านการจัดให้มีน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค ด้านการบำรุงรักษาทางระบายน้ำ ด้านการกีฬา สวนสาธารณะ ด้านการพาณิชย์ การท่องเที่ยว การผังเมือง และอื่นๆ อีกมาก ด้วยเหตุนี้้องค์การบริหารส่วนตำบลจึงต้องวางแผนการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ให้ประชาชนอยู่ดีมีสุข กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจึงได้กำหนดหลักการบริหารให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปปฏิบัติ คือ หลักธรรมาภิบาล ซึ่งประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ซึ่งสอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546

องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ ประกอบด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 8 แห่ง ได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2547 โดยกระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดให้จังหวัดเป็นผู้แนะนำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดำเนินการตามหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ดังปรากฏในหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท.0892.4/ว 435 ลงวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2548 เรื่อง ข้อมแนะนำแนวทางและวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถึงผู้ว่าราชการจังหวัด มีสาระสำคัญหลายประการ และประการหนึ่งได้กล่าวว่า “เพื่อให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีแนวทางในการจัดทำหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพิ่มเติมในหมวด 3 หมวด 4 หมวด 6 และหมวด 8 ซึ่งสอดคล้องตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 จึงขอให้จังหวัดแนะนำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดทำหลักเกณฑ์บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี” ซึ่งได้ระบุให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามขั้นตอนของการจัดทำหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเกี่ยวกับการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน และการอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของประชาชน

การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ ในการนำหลักธรรมาภิบาลมาปฏิบัติ พบว่าในจำนวน 8 แห่ง มีอยู่ 3 แห่งที่ได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดีจากสำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองทะเล และองค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย ส่วน้องค์การบริหารส่วนตำบลอีก 5 แห่งยังไม่เคยได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดี การบริหารงานที่มีประสิทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น มีความสำคัญยิ่ง โดยเฉพาะในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ ซึ่งมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักแพร่หลาย

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

เช่น เกาะพีพี ทะเลแหวก อ่าวไร่เลย์ หาดพระนาง สุสานหอยเจ็ดสิบห้าล้านปี เป็นต้น การบริหารงานที่มีประสิทธิผลตามหลักธรรมาภิบาล จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนระบบการบริหารจัดการของท้องถิ่นเพื่อให้สามารถรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวของจังหวัด ซึ่งปัจจุบันมีปริมาณเพิ่มขึ้นอีกทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอีกองค์กรหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการร่วมกันพัฒนาและขับเคลื่อนกระบวนการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในอนาคตจึงต้องมีการเตรียมความพร้อมและทำความเข้าใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่กำลังเปลี่ยนแปลงภายในอาเซียน ทั้งด้านการเมืองความมั่นคงภายในประเทศและอาเซียน ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ เพื่อให้ทราบถึงการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้บรรลุภารกิจและเป้าหมายนำไปสู่การบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

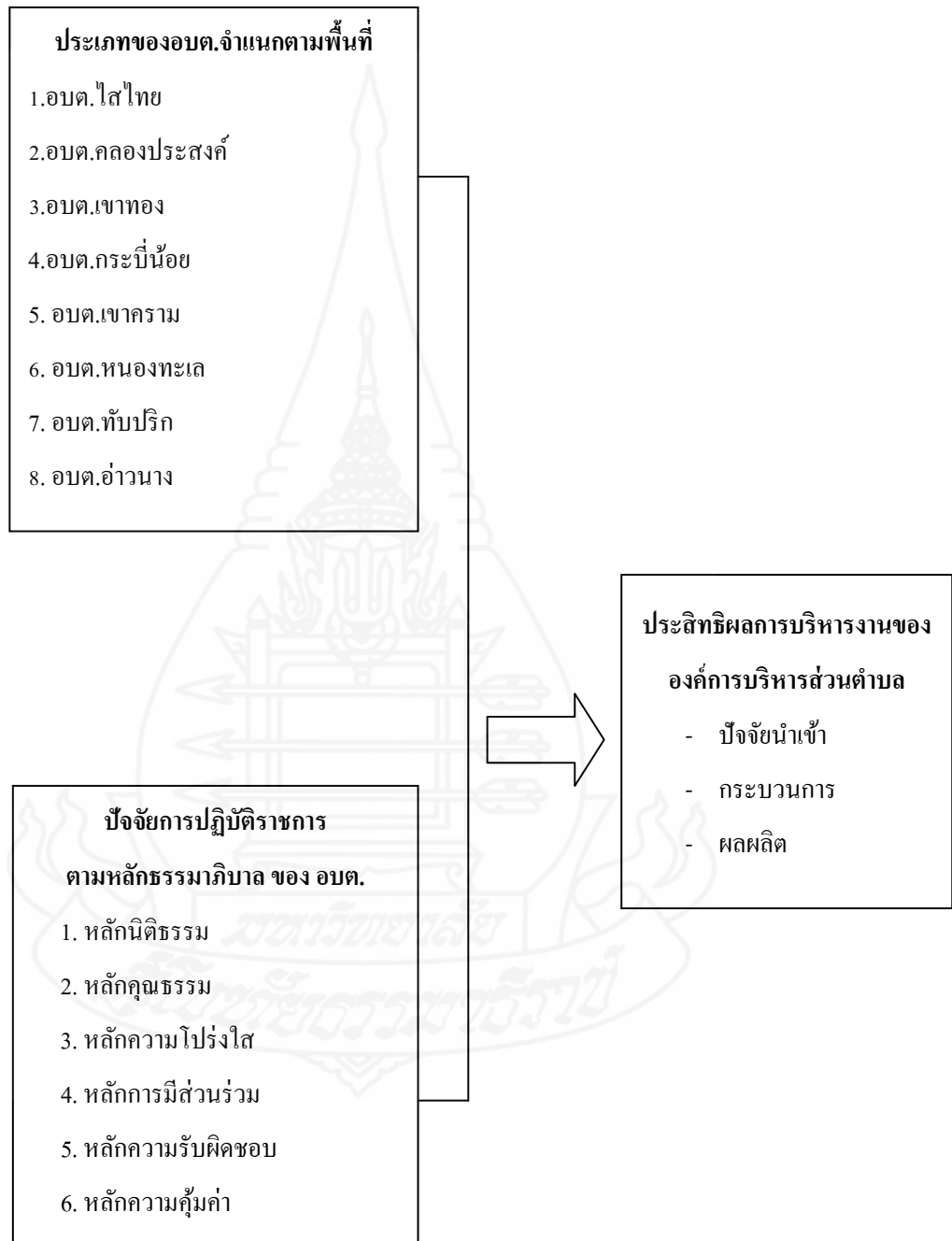
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับประสิทธิผลในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ จำแนกตามพื้นที่
4. เพื่อศึกษาปัจจัยการปฏิบัติราชการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่
5. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักวิชาการ เช่น วันชัย มีชาติ (2550) และได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3

The 3rd STOU Graduate Research Conference

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เป็นการศึกษาประชากรทั้งหมดซึ่งได้แก่ พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำและพนักงานจ้างตามภารกิจ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ จำนวน 356 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ส่วน คือ (1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (2) คำถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล (3) คำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลฯ และ (4) คำถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการเสริมสร้างควมมีประสิทธิภาพในการบริหารงาน

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

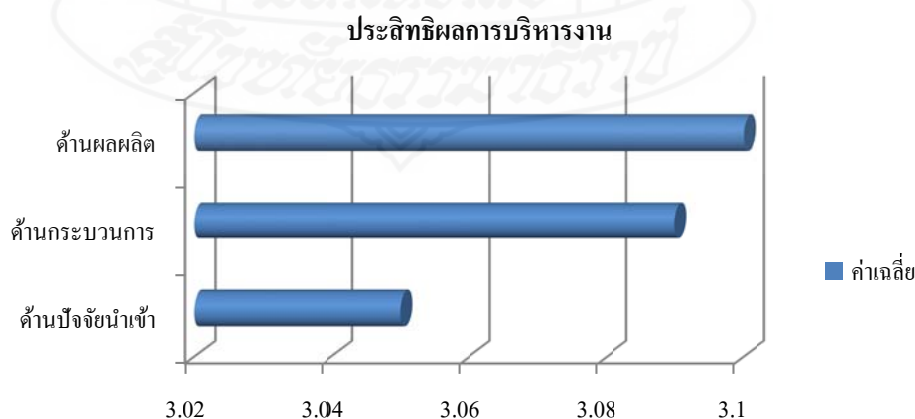
ผลการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 200 คน (ร้อยละ 56.20) มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 195 คน (ร้อยละ 54.80) ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 191 คน (ร้อยละ 53.70) รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 171 คน (ร้อยละ 48.00) และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 1-5 ปี จำนวน 213 คน (ร้อยละ 59.80)

2. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์

2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่โดยภาพรวมแล้วพบว่าอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.08) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วปรากฏว่าประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านผลผลิต (ค่าเฉลี่ย 3.10) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า มี (ค่าเฉลี่ย 3.05) ดังแสดงในแผนภูมิที่ 1

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละด้าน สรุปได้ดังนี้

ประสิทธิผลการบริหารงานด้านปัจจัยนำเข้า ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ พบว่าอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.05) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ประเด็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของท่านส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับและสามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 3.10) รองลงมาประเด็นหน่วยงานของท่านใช้เงินอย่างประหยัด และมีประสิทธิภาพ (ค่าเฉลี่ย 3.06) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ อัตรากำลังของหน่วยงานมีความเหมาะสมกับงาน (ค่าเฉลี่ย 3.00)

ประสิทธิผลการบริหารงานด้านกระบวนการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ พบว่าอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.09) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ประเด็นเจ้าหน้าที่อบต. ปฏิบัติหน้าที่/ให้บริการประชาชนด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 3.16) รองลงมา ประเด็นอบต.ของท่านมีการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานโดยมุ่งเน้นคุณภาพและผลงานเป็นสำคัญ (ค่าเฉลี่ย 3.12) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ท่านคิดว่าองค์กรของท่านมีการกระจายอำนาจการตัดสินใจแก่ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงเพื่อความเร็วและลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย 3.02)

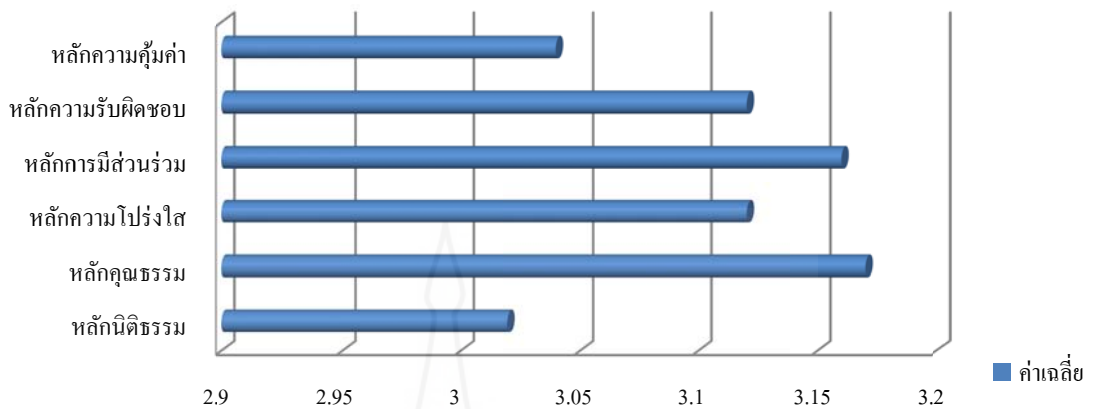
ประสิทธิผลการบริหารงานด้านผลผลิต ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ พบว่าอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.10) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ประเด็นเจ้าหน้าที่อบต.ของท่านสามารถให้ข้อมูลและให้ความกระจ่างในข้อมูลที่ได้รับบริการสงสัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 3.17) รองลงมา ประเด็นอบต.ของท่านมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องและปรับปรุงการทำงานเมื่อได้รับข้อเสนอแนะ (ค่าเฉลี่ย 3.12) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ อบต.ของท่านมีการติดตามประเมินผลความพึงพอใจของประชาชน (ค่าเฉลี่ย 3.05)

2.2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.10) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วปรากฏว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ หลักคุณธรรม (ค่าเฉลี่ย 3.17) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ หลักนิติธรรม (ค่าเฉลี่ย 3.02) ดังแสดงในแผนภูมิที่ 2

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

การปฏิบัติราชการตามหลักธรรมาภิบาล

เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละด้าน สรุปได้ดังนี้

หลักนิติธรรม บุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักนิติธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.02) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ประเด็นพนักงานส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเคารพในสิทธิและเสรีภาพของผู้ร่วมงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 3.21) และประเด็นอบต.มีการแก้ไขปรับปรุงหรือยกเลิกข้อบัญญัติให้สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (ค่าเฉลี่ย 2.89)

หลักคุณธรรม บุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักคุณธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.17) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ประเด็นพนักงานส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่โดยยึดถือระเบียบวินัยของข้าราชการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 3.21) และประเด็นอบต.มีการส่งเสริมและปลูกจิตสำนึกที่ดีให้กับพนักงานส่วนตำบลในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (ค่าเฉลี่ย 3.14)

หลักความโปร่งใส บุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักความโปร่งใสในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.12) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ประเด็นอบต.มีการกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่อย่างชัดเจนและตรวจสอบได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 3.15) และประเด็นประชาชนในพื้นที่และผู้มาใช้บริการสามารถเข้าถึงและรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างสะดวก รวดเร็ว มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (ค่าเฉลี่ย 3.09)

หลักการมีส่วนร่วม บุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักการมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.16) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ประเด็นอบต.เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาตำบล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 3.16) และประเด็นอบต.เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคิด ค้นหาคำถามและวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของประชาชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (ค่าเฉลี่ย 3.12)

หลักความรับผิดชอบ บุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักความรับผิดชอบในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ประเด็นอบต.มีความรับผิดชอบในผลการปฏิบัติราชการที่เกิดขึ้นทุกกรณีทั้งผลบวกและผลลบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.14 และประเด็นอบต.มีการทำงานกันเป็นทีมโดยประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน เพื่อแก้ไขปัญหาด้วยกัน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.09

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

หลักความคุ้มค่า บุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักความคุ้มค่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.04) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ประเด็นอบต.มีการใช้ทรัพยากร เช่น กระดาษ วัสดุอุปกรณ์ และ ครุภัณฑ์ต่างๆ ได้อย่างประหยัด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 2.99) และประเด็นอบต.สามารถใช้ทรัพยากรบุคคลอย่าง คุ้มค่า และมีการใช้ผลตอบแทนตามผลงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (ค่าเฉลี่ย 2.99)

2.3 เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ จำแนกตามพื้นที่

ผลการวิจัยพบว่า อบต.ที่มีพื้นที่ต่างกันมีประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจำแนก ตามพื้นที่ในภาพรวมองค์การบริหารส่วนตำบลไสไทยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 3.52) รองลงมา องค์การบริหาร ส่วนตำบลคลองประสงค์ (ค่าเฉลี่ย 3.32) องค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง (ค่าเฉลี่ย 3.18) และองค์การบริหาร ส่วนตำบลที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง (ค่าเฉลี่ย 2.86)

เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละด้าน สรุปได้ดังนี้

ประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ ด้านปัจจัยนำเข้า องค์การบริหารส่วนตำบลไสไทยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 3.47) และองค์การ บริหารส่วนตำบลที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลทับปrik (ค่าเฉลี่ย 2.77)

ประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ ด้านกระบวนการ องค์การบริหารส่วนตำบลไสไทยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 3.50) และองค์การ บริหารส่วนตำบลที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง (ค่าเฉลี่ย 2.86)

ประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ ด้านผลผลิต องค์การบริหารส่วนตำบลไสไทยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 3.60) และองค์การ บริหารส่วนตำบลที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง (ค่าเฉลี่ย 2.88)

2.4 เพื่อศึกษาปัจจัยการปฏิบัติราชการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการปฏิบัติราชการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรร มาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย 5 ปัจจัย คือ (1) หลักความคุ้มค่า (2) หลักความรับผิดชอบ (3) หลักนิติธรรม (4) หลักการมีส่วนร่วมและ (5) หลักความโปร่งใส เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการ บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ โดยสามารถพยากรณ์ ความมีประสิทธิผลได้ร้อยละ 82.40 อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ปัจจัยด้านหลักคุณธรรม ไม่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัด กระบี่

2.5 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิ บาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

ผลการวิจัยพบว่า ด้านหลักความคุ้มค่า พบปัญหามากที่สุด บุคลากรเห็นว่า ทรัพยากรที่นำมาใช้ ไม่เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวมควรสร้างจิตสำนึกแก่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานในการประหยัดการใช้ทรัพยากร

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

รองลงมา คือ ด้านหลักนิติธรรม บุคลากรเห็นว่า บุคลากรของหน่วยงานไม่ปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมายที่องค์กรกำหนดไว้ เช่น การกระทำผิดวินัยขอบเขต.ควรมีการแก้ไขปรับปรุงหรือยกเลิกข้อบัญญัติให้สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง ด้านความโปร่งใส บุคลากรเห็นว่า การทำงานยังขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบ อบต.ควรเปิดโอกาสให้ ประชาชน สามารถตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยไม่ถูกกีดกันหรือปิดบังแต่อย่างใด ด้านหลักคุณธรรม บุคลากรเห็นว่า หน่วยงานขาดจิตสำนึกในการให้บริการประชาชน อบต.ควรส่งเสริมและพัฒนาให้พนักงานส่วนตำบลมีจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรมยึดมั่นในการประพฤติปฏิบัติตามธรรมเนียมคลองธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม บุคลากรเห็นว่า ประชาชนยังขาดการมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง อบต.ควรเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการคิด ค้นหาปัญหาและวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของประชาชนและด้านหลักความรับผิดชอบ บุคลากรเห็นว่า การทำงานของพนักงานขาดความรับผิดชอบ ความทุ่มเท และเสียสละต่อหน้าที่ ผู้บริหารควรปลูกฝังและธำรงค้ำให้เจ้าหน้าที่ตระหนักถึงงานที่ได้รับมอบหมายและรับผิดชอบต่อผลการกระทำของตน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

ผลการศึกษาพบว่าประสิทธิผลด้านปัจจัยนำเข้า อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.10) อันดับรองลงมา คือ ประสิทธิภาพด้านกระบวนการ (ค่าเฉลี่ย 3.09) และประสิทธิผลด้านผลผลิต (ค่าเฉลี่ย 3.05)

ประสิทธิผลด้านปัจจัยนำเข้า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความพร้อมและข้อได้เปรียบส่วนราชการอื่นในเรื่องของการจัดหาทรัพยากรทางด้านงบประมาณและบุคลากร เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรของประชาชน มีความเป็นอิสระและเอกเทศและไม่อยู่ในสายการบังคับบัญชาของรัฐบาล สอดคล้องกับงานวิจัยของสายลม ปิ่นรัตน์ (2551) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติ:กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าจุดแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลคือการมีงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอ มีอิสระในการบริหารงาน จุดอ่อนคือ มีความขัดแย้ง ขาดความสามัคคีภายในหน่วยงาน โอกาสคือมีหน่วยงานระดับเหนือขึ้นไปให้ความสำคัญและให้คำปรึกษาได้ดี อุปสรรค คือมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาลหรือผู้บริหารบ่อย และขาดความร่วมมือจากชุมชน

ประสิทธิผลด้านกระบวนการ พบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกระบวนการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานโดยมุ่งเน้นคุณภาพและผลงาน มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจแก่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงเพื่อความรวดเร็วและลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน อีกทั้งเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่และให้บริการประชาชนด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกัน ซึ่งก็เป็นไปตามแนวคิดของทิพาดี เมฆสุวรรณ กล่าวถึงกิจกรรมหรือกระบวนการทำงาน โดยการนำปัจจัยนำเข้าเข้ามาผ่านกระบวนการเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มตามมาตรฐานคุณภาพที่กำหนดไว้ และแนวคิดของพัฒนา เสี่ยงเรียบ กล่าวว่า การดำเนินงานขององค์กรอย่างเป็นระบบ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามเกณฑ์มาตรฐานของเป้าหมายที่ตั้งไว้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

ประสิทธิผลด้านผลผลิต พบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่ของอบต.สามารถให้ข้อมูลและให้ความกระจ่างแก่ผู้มาติดต่อราชการ และให้บริการด้วยความรวดเร็วตรงตามความต้องการของผู้รับบริการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อารมณ์ ชัยออน (2551) ศึกษาเรื่อง การประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ภายหลังที่เทศบาลตำบลได้นำแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปรับใช้กับการบริหารงานของเทศบาลตำบล มีผลให้มุ่งเน้นการบริหารงานที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น มีการจัดระบบการบริหารที่เอื้อประโยชน์ต่อการให้บริการประชาชนที่รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน การลดขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ที่ยุ่งยากให้รวดเร็วขึ้น และเทศบาลตำบลได้มีการปรับเปลี่ยนแนวคิดในการบริหารงานมุ่งเน้นการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มีผลให้การบริหารงานของเทศบาลตำบลเป็นระบบ การจัดทำแผนงาน โครงการต่างๆ เน้นความต้องการของประชาชนเป็นหลัก เปิดโอกาสให้ประชาชนภาคีรัฐ ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน กิจกรรม และการบริหารงานของเทศบาลตำบล

2. การปฏิบัติราชการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล

จากการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล เป็นหลักการบริหารที่หน่วยงานภาครัฐต้องถือปฏิบัติ ดังจะเห็นได้จากพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ได้กำหนดแนวทางในการบริหารและกำกับการปฏิบัติราชการของส่วนราชการต่างๆ ทั้งนี้พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวได้กำหนดในมาตรา 52 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยอย่างน้อยต้องมีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชนซึ่งเป็นหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยดูแลและให้ความช่วยเหลือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ได้นำหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติ ทำให้ความคิดเห็นบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

หลักนิติธรรม อยู่ในระดับมาก พนักงานส่วนตำบลมีความรู้ความเข้าใจในกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่สามารถนำไปปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเคารพสิทธิและเสรีภาพของร่วมงานและประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัย สิทธิชัย รุ่งศรีทอง (2551) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่องความสำเร็จในการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าผลสำเร็จของการนำแนวทางของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาใช้ในการบริการขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ประสบความสำเร็จอย่างมาก

หลักคุณธรรม อยู่ในระดับมาก พนักงานส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่โดยยึดถือระเบียบวินัย จรรยาบรรณ มีจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริตเที่ยงธรรม ให้การบริการประชาชนอย่างเท่าเทียม รวมทั้งอบต.มีการส่งเสริมจิตสำนึกที่ดีให้กับพนักงานส่วนตำบลได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โดยองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งได้จัดโครงการฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรมให้กับพนักงานเป็นประจำทุกปี สอดคล้องกับ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

งานวิจัยของชนพัฒนา แสงทอง (2550) ศึกษาเรื่องความเป็นธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษากรณี องค์การบริหารส่วนตำบลจำปา อำเภอน้ำเหือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลจำปา มีความเป็นธรรมาภิบาลอย่างเข้มแข็งในด้านคุณธรรม

หลักความโปร่งใส อยู่ในระดับมาก องค์การบริหารส่วนตำบลกำหนดกระบวนการหรือขั้นตอนและ ระยะเวลาการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน รวมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชนทราบ เช่น เอกสารการ จัดซื้อจัดจ้าง รายงานการใช้จ่ายเงินของอบต.ข้อบัญญัติงบประมาณ รายงานการประชุมสภา โดยผ่านช่องทางหอ กระดาษข่าว เสียงตามสายบอร์ดประชาสัมพันธ์ เป็นต้น สอดคล้องกับผลงานวิจัยของชนพัฒนา แสงทอง (2550) เรื่องความเป็นธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลจำปา อำเภอน้ำเหือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลจำปามีความเป็นธรรมาภิบาลอย่างเข้มแข็งในด้าน ความโปร่งใส

หลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก องค์การบริหารส่วนตำบลมีนโยบายทิศทางที่สนับสนุนให้ พนักงานส่วนตำบลทำงานโดยมีส่วนร่วมทั้งกับประชาชนพร้อมทั้งให้พนักงานพัฒนาศักยภาพในการสร้าง ความมีส่วนร่วมและสร้างความเข้าใจอันดีกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรเจิด เจริญเวช (2548) ศึกษาเรื่องยุทธศาสตร์การบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี: กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดี พ.ศ.2548 จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ในด้านการมีส่วนร่วมของสาธารณชนมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นในการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่เกือบทุกขั้นตอน

หลักความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก พนักงานปฏิบัติงานด้วยความสำนึกรับผิดชอบต่อประชาชน และสังคม รวมทั้งผู้บริหารและหน่วยงานของอบต.มีการนำข้อเสนอหรือข้อร้องเรียนของอบต.ไปดำเนินการอย่าง เป็นรูปธรรม เช่น ปัญหาการร้องเรียนของราษฎรในพื้นที่ หรือการทำประชาวิจารณ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ ผลกระทบของประชาชนโดยตรง เป็นต้น ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ ถวิลวดี บุรีกุล ที่กล่าวไว้ว่า ความรับผิดชอบในผลงาน หรือปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุผล ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

หลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมาก องค์การบริหารส่วนตำบลได้ใช้งบประมาณในการดำเนินโครงการ ต่างๆ อย่างคุ้มค่าเป็นไปตามแผนงานที่ได้วางไว้ รวมทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการบูรณาการ การใช้ ทรัพยากรร่วมระหว่างหน่วยงานที่มีลักษณะภารกิจที่คล้ายกัน ซึ่งหากพิจารณาพบว่ามีความสอดคล้องกับพระราช กฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ที่บัญญัติให้การบริหารราชการ แผ่นดินเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่า ในเชิงภารกิจของรัฐ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินความจำเป็น และประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก และได้รับการตอบสนองความต้องการ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

3. เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลใน อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่จำแนกตามพื้นที่

จากผลการวิจัย พบว่า ค่าเฉลี่ยประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลไสไทยสูงกว่าองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นๆ ทั้งนี้การที่องค์การบริหารส่วนตำบลไสไทยมีประสิทธิผลการบริหารงานสูงกว่าองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ ซึ่งสาเหตุน่าจะเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลไสไทยเคยได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดีในปี 2546- 2549 ปี 2551-2552 และปี 2555 เป็นระยะเวลาหลายปีติดต่อกัน ทำให้การบริหารจัดการภายในมีการกำหนด เป้าหมาย นโยบาย กฎ ระเบียบ และหน้าที่รับผิดชอบของบุคลากรอย่างชัดเจน ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานสามารถนำหลักการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาใช้บริหารองค์กร ได้อย่างมีประสิทธิภาพตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น สอดคล้องกับแนวคิดของถวิลวดี บุรีกุล กล่าวว่า การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือธรรมาภิบาล เป็นเรื่องของหลักการบริหารแนวใหม่ที่มุ่งเน้นหลักการ โดยมีใช้หลักการที่เป็นรูปแบบทฤษฎีการบริหารงานแต่เป็นหลักการการทำงาน ซึ่งหากมีการนำมาใช้เพื่อการบริหารงานแล้วจะเกิดความเชื่อมั่นว่าจะนำมาซึ่งผลลัพธ์ที่ดีที่สุด คือ ความเป็นธรรม ความสุจริต ความมีประสิทธิภาพประสิทธิผล เช่นเดียวกับ องค์การสหประชาชาติ (United Nations) ให้ความสำคัญกับธรรมาภิบาลเพราะเป็นหลักการพื้นฐานในการสร้างความเป็นอยู่ของคนในสังคมทุกประเทศให้มีการพัฒนาที่เท่าเทียมกัน และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การดำเนินการนี้ต้องเกิดจากความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อกระจายอำนาจให้เกิดความโปร่งใส ธรรมาภิบาลคือการมีส่วนร่วมของประชาชน และสังคมอย่างเท่าเทียมกัน

4. ปัจจัยการปฏิบัติราชการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านหลักความคุ้มค่า หลักความรับผิดชอบ หลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วม และ หลักความโปร่งใส ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ ตามลำดับ โดยสามารถพยากรณ์ความมีประสิทธิภาพได้ถึงร้อยละ 82.40 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยที่ไม่เข้าอยู่ในสมการถดถอย ได้แก่ ปัจจัยด้านหลักคุณธรรม ดังนั้นปัจจัยดังกล่าวจึงไม่สามารถอธิบายความผันแปรและไม่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารได้ เนื่องจากหลักคุณธรรมปฏิบัติดีอยู่แล้ว

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง ประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ และการศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1) **หลักความรับผิดชอบ** ประสบปัญหามากที่สุดในเรื่อง การทำงานของพนักงานขาดความรับผิดชอบ ความทุ่ทุเทและเสียสละต่อหน้าที่ ผู้บริหารควรปลูกฝังและธำรงค้ำให้เจ้าหน้าที่ตระหนักถึงงานที่ได้รับมอบหมายและรับผิดชอบในผลการกระทำของตน ปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเต็มความสามารถ เอาใจใส่

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

ต้องงาน ให้ความสนใจในการรับเรื่องราวร้องทุกข์และใส่ใจในการแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชนอย่างจริงจัง และ
อบต.ควรมีการทำงานกันเป็นทีมโดยประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเพื่อแก้ปัญหาาร่วมกัน

2) **หลักการมีส่วนร่วม** ประสบปัญหามากที่สุดในเรื่อง ประชาชนยังขาดการมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง
องค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วม
ในการคิด ค้นหาปัญหาและวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของประชาชน สร้างความเข้าใจในการทำงาน
ร่วมกันทุกฝ่ายทุกหน่วยงาน เพื่อให้เกิดการบูรณาการร่วมกัน

3) **หลักคุณธรรม** ประสบปัญหามากที่สุดในเรื่อง บุคลากรของหน่วยงานขาดจิตสำนึกในการ
ให้บริการประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบลควรส่งเสริมและพัฒนาให้พนักงานส่วนตำบลมีจิตสำนึกที่ดีใน
การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรมยึดมั่นในการประพฤติปฏิบัติตามธรรมเนียมคลองธรรม
เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ประชาชนในการทำงาน มีระเบียบ วินัยมาปฏิบัติงานให้ตรงต่อเวลาและให้บริการ
ประชาชนด้วยความเสมอภาคไม่เลือกปฏิบัติ

4) **หลักความโปร่งใส** ประสบปัญหามากที่สุดในเรื่อง การทำงานขององค์กรขาดการตรวจสอบจากภาค
ประชาชนอย่างจริงจัง องค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ ประชาชน สามารถตรวจสอบการดำเนินงานของ
องค์การบริหารส่วนตำบลโดยไม่ถูกกีดกันหรือปิดบังแต่อย่างใด โดยเฉพาะในด้านงบประมาณรายจ่าย การจัดซื้อ -
จัดจ้าง และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานกิจกรรม/โครงการของอบต.ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูล
ข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.2540 จัดระบบสารสนเทศให้ประชาชนเข้าถึงโดยใช้สื่อ เช่น เสียงตามสายของหมู่บ้าน
จดหมายข่าวขององค์การบริหารส่วนตำบล บอร์ดประชาสัมพันธ์ เว็บไซต์ เป็นต้น

5) **หลักนิติธรรม** ประสบปัญหามากที่สุดในเรื่อง บุคลากรของหน่วยงานไม่ปฏิบัติตามระเบียบและ
กฎหมายที่องค์กรกำหนดไว้ อบต.ควรมีการแก้ไขปรับปรุงหรือยกเลิกข้อบัญญัติให้สอดคล้องเหมาะสมกับ
สถานการณ์การเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงกฎระเบียบให้ทันสมัยและใช้กฎระเบียบอย่างจริงจังแต่ต้องเป็นธรรมยึด
มั่นความถูกต้องดีงามรณรงค์ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ไม่ใช้กฎหมายตามอำเภอใจ

6) **หลักความคุ้มค่า** ประสบปัญหามากที่สุดในเรื่อง พนักงานยังขาดความรู้สึกร่วมในการประหยัด
งบประมาณ/การใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมี นโยบายและมาตรการใน
การส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ร่วมมือกันในการประหยัดใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้คุ้มค่า เกิดประ โยชน์ต่อ
การปฏิบัติงานอย่างสูงสุด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาเชิงลึกในเรื่องเดียวกันในแต่ละพื้นที่เพื่อนำมาเปรียบเทียบและจัดทำเป็นผลสรุปร่วมกัน
เพื่อประโยชน์และเป็นแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาล

2) ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานในแต่ละองค์กรโดย
ใช้แบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อทราบถึงการนำหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหาร

3) ควรทำการศึกษา วิจัยความสำเร็จขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลการบริหาร
จัดการที่ดีตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

4) ควรมีการติดตามและประเมินผลการนำหลักธรรมาภิบาลมาปฏิบัติในองค์กร เพื่อนำข้อมูลที่ได้
จากการติดตามและประเมินผลมาใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

5) การศึกษาคุณภาพองค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย เพื่อวิเคราะห์ว่าเพราะเหตุใด จึงมีประสิทธิผลการปฏิบัติงานที่เหนือกว่าองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นๆ

6) ศึกษาว่าเพราะเหตุใด องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง จึงมีประสิทธิผลการปฏิบัติงานระดับต่ำสุด เพื่อหาทางปรับปรุง

เอกสารอ้างอิง

เกรียงศักดิ์ เชียวยิ่ง (2549) การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อเพิ่มความรู้ความสามารถในการบริหาร

ทรัพยากรทางการบริหาร วารสารการพัฒนาท้องถิ่น

ชินรัตน์ สมสืบ (2553) “รัฐประศาสนศาสตร์กับการมีส่วนร่วม” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาแนวคิดทฤษฎี และ*

หลักการรัฐประศาสนศาสตร์ หน่วยที่ 12 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สาขาวิชาวิทยาการจัดการ

ถวิลวดี บุรีกุล (2553) “การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารภาครัฐ* หน่วยที่ 10

นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช บัณฑิตศึกษาสาขาวิชาวิทยาการจัดการ

ทศพร ศิริสัมพันธ์ (2552) “การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ*

รัฐศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง) หน่วยที่ 1 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สาขาวิชาวิทยาการจัดการ

ทิพาวดี เมฆสวรรค์ (2539) *การบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์* กรุงเทพมหานคร กราฟฟิคฟอร์แมท

ชนพัฒน์ แสงทอง (2550) “ความเป็นธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วน

ตำบลจำปา อำเภอน้ำเหือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” การศึกษาค้นคว้าอิสระ สาขาวิชารัฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

บรรเจิด เจริญเวช (2548) “ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี: กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัล

การบริหารจัดการที่ดี พ.ศ.2548 จังหวัดสุราษฎร์ธานี” วารสารการพัฒนาท้องถิ่น 4, 1

(กันยายน – ธันวาคม)

พัฒนา เล็งเรียบ (2545) “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร” วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา)

นครปฐม.บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครปฐม

ภาควงนิ นิชมิวิทยาพันธุ์ (2546) “ความเป็นธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษากรณีองค์การบริหาร

ส่วนตำบลดงบัง อำเภอบางบาล จังหวัดปทุมธานี” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วราภรณ์ รุ่งเรืองกลกิจ (2547) “รัฐประศาสนศาสตร์กับการทำงานของข้าราชการ” ใน *ประมวลสาระชุดวิชา*

แนวคิด ทฤษฎีและหลักการรัฐประศาสนศาสตร์ หน่วยที่ 13 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สาขาวิชาวิทยาการจัดการ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

- วันชัย มีชาติ (2550) “การประเมินประสิทธิผลองค์กร” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารองค์กร หน่วยที่ 15
นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
- สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2547) รายงานผลการประเมินประสิทธิภาพการบริหารงานของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สุดจิต นิมิตรกุล (2543) การปกครองที่ดี (Good Government) สมาคมรัฐประศาสนศาสตร์แห่งประเทศไทย
กรุงเทพมหานคร บพิธการพิมพ์ จำกัด
- สำนักงานข้าราชการพลเรือน (2542) แนวทางการเสริมสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี
กรุงเทพมหานคร สำนักงานข้าราชการพลเรือน (2544) “คู่มือการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี
ตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี
พ.ศ.2542” กรุงเทพมหานคร พี.เอ.ลิฟวิ่ง
- อาภรณ์ ชัยออน (2551) “การประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
ของเทศบาลตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่” การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- อรรวรรณ ทิพสุทธิ์ (2551) “การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารและบริการของเรือนจำพิเศษธนบุรี
และทัณฑสถานหญิงธนบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

